

Teza

Komisja dyscyplinarna I instancji powinna zwrócić Rzecznikowi Dyscyplinarnemu sprawę celem jej uzupełnienia poprzez rzetelne przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego, w szczególności z zachowaniem wymogów określonych w § 8 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w służbie cywilnej.

Naruszenie obowiązku

prowadzenia działalności gospodarczej wbrew zakazowi w związku z zajmowanym stanowiskiem służbowym w urzędzie

Naruszenie zasady sc lub zasady etyki ksc

Nie wskazano w orzeczeniu

Sygn. akt DSC.64021.21.2022.BB

Warszawa, dnia 9 czerwca 2022 r.

ORZECZENIE

Wyższej Komisji Dyscyplinarnej Służby Cywilnej

Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej w składzie:

Przewodniczący: Urszula Pawłowska - Rojek

Członkowie: Michał Frączkiewicz

Piotr Kobiela

Sławomir Majszyk

Dawid Pluta

Protokolant: Bogusława Baprawska

przy udziale:

Obwinionej – H. K. – Ł.

oraz

Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego urzędu – M. K.

po rozpoznaniu w dniu 9 czerwca 2022 r. na rozprawie w siedzibie Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w Warszawie, przy ul. Al. Ujazdowskie 1/3 sprawy H. K. – Ł., zatrudnionej na stanowisku naczelnika w Departamencie (...) urzędu, Wydziału (...), ul. J. , (...) B., obwinionej o to, że naruszyła art. 4 pkt 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2019 r. poz. 2399, z późn.zm), tj. prowadzenia działalności gospodarczej wbrew takiemu zakazowi w związku z zajmowanym stanowiskiem służbowym w urzędzie

na skutek wniesionego przez Rzecznika Dyscyplinarnego pismem z 20 stycznia 2022 roku **odwołania** od orzeczenia Komisji Dyscyplinarnej w urzędzie wydanego 05 stycznia 2022 roku, orzekającego o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego

na podstawie art. 126 ust. 3 w związku z art. 127 ust.1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2020 r., poz. 265 i 285) oraz § 36 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2009 r. w sprawie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w służbie cywilnej (Dz. U. z 2009 r. nr 60, poz. 493)

postanawia

**uchylić orzeczenie komisji dyscyplinarnej wydane w I instancji w całości
i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia**

Urszula Pawłowska - Rojek

Michał Frączkiewicz

Piotr Kobiela

Sławomir Majszyk

Dawid Pluta

UZASADNIENIE

Po przeprowadzeniu rozprawy oraz na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej ustaliła co następuje:

H. K – Ł. została zatrudniona w Departamencie (...) urzędu, Wydziale (...), ul. J. w B. Komisja Dyscyplinarna I instancji przyjęła, że zatrudnienie to nastąpiło od dnia

1 października 2019 roku. W czasie popełnienia czynu Obwiniona zajmowała stanowisko głównego specjalisty w wyżej wymienionym urzędzie.

W dniu 29 września 2021 roku Obwiniona otrzymała zapytanie pocztą elektroniczną skierowane przez K. J., głównego specjalistę w Zespole (...) - Pełnomocnika ds. Ochrony Informacji Niejawnych, dotyczącą wykrytych nieprawidłowości, w związku z przeprowadzaną analizą oświadczeń o stanie majątkowym złożonych w latach 2020-2021. Analiza oświadczeń była przeprowadzana w dniach 16 września 2021 – 15 października 2021 roku.

Przesłane zapytanie dotyczyło kwestii czy H. K. – Ł. zakończyła lub zawiesiła działalność gospodarczą, którą prowadziła od 21 listopada 2013 roku.

W odpowiedzi na to pytanie, tego samego dnia, H. K. – Ł. poinformowała, iż działalność gospodarcza nie została zamknięta i wyraziła wątpliwość, czy przywołane przepisy i konieczność składania przez nią oświadczenia majątkowego na zajmowanym stanowisku jest wymagana.

30 września 2021 roku K. J. przekazała pocztą elektroniczną opinię radcy prawnego urzędu z dnia 09 stycznia 2017 roku w kwestii składania oświadczeń o stanie majątkowym.

Po otrzymaniu wiadomości H. K. – Ł. poinformowała, iż z uwagi na obowiązujący ją 3-miesięczny termin wypowiedzenia różnych umów związanych z prowadzoną działalnością, zawieszenie prowadzenia postępowania działalności gospodarczej możliwe będzie dopiero z dniem 31 grudnia 2021 roku.

Rzecznik Dyscyplinarny pismem z dnia 29 października 2021 zawiadomił H. K. – Ł. o wszczęciu postępowania wyjaśniającego.

Pismem z tego samego dnia, tj. 29 października 2021 roku Dyrektor Generalny urzędu K. P. skierowała do H. K. – Ł. wezwanie o niezwłocznie podjęcie działań w kierunku zakończenia lub zawieszenia działalności gospodarczej. H. K. – Ł. pismem z dnia 2 listopada 2021 roku poinformowała Dyrektora Generalnego i Rzecznika Dyscyplinarnego o zakończeniu w trybie natychmiastowym prowadzonej działalności gospodarczej z dniem 31 października 2021 roku.

Postępowanie wyjaśniające

W toku przedmiotowego postępowania wyjaśniającego, nie ustalano nowych faktów i okoliczności. Nie ma też informacji o podjętych działaniach dotyczących zbierania dowodów w sprawie oraz badania stopnia winy. Nie ustalono też dokładnej daty powzięcia wiadomości przez Dyrektora Generalnego o popełnieniu deliktu dyscyplinarnego. H. K. – Ł. pismem z dnia 2 listopada 2021 roku poinformowała, iż z dniem 31 października 2021 roku zakończyła, w trybie natychmiastowym, prowadzenie działalności gospodarczej, co zostało odnotowane przez Rzecznika Dyscyplinarnego.

Postępowanie dyscyplinarne

Wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego został wystosowany do Komisji w dniu 13 grudnia 2021 roku. Brak daty wpływu do Komisji wniosku Rzecznika Dyscyplinarnego.

Rzecznik Dyscyplinarny wniósł o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przeciwko H. K. – Ł., że jako członek korpusu służby cywilnej naruszyła art. 4 pkt 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2019 r. poz. 2399), tj. prowadzenie działalności gospodarczej wbrew takiemu zakazowi, w związku zajmowanym stanowiskiem służbowym w urzędzie. Wskazano również, iż powyższe naruszenie zgodnie z art. 5 ust 1 pkt 1 ww. ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne stanowi przewinienie służbowe, które stanowi podstawę do rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia z winy pracownika. Rzecznik dyscyplinarny zaproponował udzielenie kary dyscyplinarnej określonej w art. 114 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy o służbie cywilnej, tj. kary upomnienia.

5 stycznia 2022 roku na rozprawie Obwiniona nie przyznała się do zarzucanego czynu oraz wskazała, że kiedy została zatrudniona na stanowisku głównego specjalisty w urzędzie, przeanalizowała samodzielnie przepisy ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne i według jej oceny, ograniczenie prowadzenia działalności gospodarczej nie dotyczy osób zatrudnionych na jej stanowisku. Obwiniona wskazała również, iż nie знаła treści stanowiska radcy prawnego urzędu, zgodnie z którym, osobom zatrudnionym na jej stanowisku nie wolno prowadzić działalności gospodarczej. Obwiniona była przekonana, że prowadząc działalność gospodarczą nie popełniła czynu niezgodnego z przepisami ustawy.

Komisja Dyscyplinarna w urzędzie wydała orzeczenie o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego.

Komisja odwołała się do art. 113 ust. 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o służbie cywilnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 133, z późn. zm.), gdzie postępowanie nie może być wszczęte po upływie trzech miesięcy od dnia powzięcia przez dyrektora generalnego urzędu wiadomości o naruszeniu obowiązków członka korpusu służby cywilnej ani po upływie 2 lat od popełnienia tego czynu.

Za datę powzięcia przez Dyrektora Generalnego urzędu wiadomości o naruszeniu obowiązków członka służby cywilnej przyjęto 29 października 2021 roku, czyli datę wystosowania pisma Dyrektor Generalnego do Obwinionej wzywającej jej do zawieszenia lub zamknięcia prowadzonej działalności gospodarczej.

Zatem termin na wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, według Komisji został zachowany, tj. 14 grudnia 2021 roku wobec trzech miesięcy od powzięcia wiadomości (tj. w przedziale czasowym 29.10.2021 – 29.01.2022).

Według Komisji Dyscyplinarnej I Instancji nie został zachowany termin wszczęcia postępowania dyscyplinarnego w ciągu dwóch lat od popełnienia czynu. Wszczęcie postępowania dyscyplinarnego bowiem nastąpiło dopiero 14 grudnia 2021 roku. Obwiniona rozpoczęła działalność gospodarczą z dniem 21 listopada 2013 roku, a na stanowisku głównego specjalisty została zatrudniona 1 października 2019 roku, zatem wskazana data, według Komisji, jest datą popełnienia czynu, okres dwóch lat na wszczęcie postępowania dyscyplinarnego upłynął 1 października 2021 roku w okolicznościach prowadzenia działalności gospodarczej od 21 listopada 2013 roku.

Z powyższych względów Komisja Dyscyplinarna I Instancji, na podstawie art. 126 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o służbie cywilnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1233, z późn zm.) oraz § 31 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2009 roku w sprawie postępowania wyjaśniającego i postępowania w służbie cywilnej (Dz.U. poz. 493) orzekła 5 stycznia 2022 roku o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego.

Postępowanie odwoławcze

Rzecznik Dyscyplinarny urzędu pismem z dnia 20 stycznia 2022 roku złożył odwołanie od orzeczenia Komisji I Instancji.

W odwołaniu zarzuca on naruszenie przez Komisję dyscyplinarną I instancji § 25 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2009 roku w sprawie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w służbie cywilnej (Dz. U. z 2009 r. Nr 60, poz. 493) w związku z art. 113 ust. 5 polegające na przyjęciu, iż w sprawie doszło do przedawnienia karalności, a w konsekwencji bezpodstawnego umorzenia postępowania dyscyplinarnego.

W przedmiotowej sprawie podstawą rozstrzygnięcia był § 25 pkt 2 rozporządzenia, zgodnie z którym Komisja dyscyplinarna umarza postępowanie dyscyplinarne, jeżeli nastąpiło przedawnienie karalności. Prawidłowe zastosowanie ww. przepisu wymaga zatem ustalenia czy w przedmiotowej sprawie doszło do przedawnienia karalności. Stosownie do art. 113 ust. 2 ustawy postępowanie dyscyplinarne nie może być wszczęte po upływie trzech miesięcy od dnia powzięcia przez dyrektora generalnego urzędu wiadomości o naruszeniu obowiązków członka korpusu służby cywilnej ani po upływie dwóch lat od popełnienia tego czynu. Zgodnie natomiast z art. 113 ust. 5 ww. ustawy karalność przewinienia dyscyplinarnego ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęły 4 lata.

Komisja dyscyplinarna ustalając czas popełnienia przez Obwinioną deliktu dyscyplinarnego wzięła pod uwagę fatyczną datę rozpoczęcia działalności gospodarczej z dniem 21 listopada 2013 roku i datę zatrudnienia H. K. – Ł. w urzędzie na stanowisku głównego specjalisty z dniem 1 października 2019 roku Komisja dyscyplinarna przyjęła, orzekając w tej sprawie, datę 1 października 2019 roku jako datę popełnienia czynu. W związku z powyższym Komisja dyscyplinarna przyjęła, iż okres dwóch lat na wszczęcie postępowania dyscyplinarnego upłynął 1 października 2021 roku w okolicznościach prowadzenia działalności gospodarczej od 21 listopada 2013 roku. Wszczęcie postępowania dyscyplinarnego nastąpiło

w dniu 14 grudnia 2021 roku, co zgodnie z orzeczeniem Komisji dyscyplinarnej nastąpiło po upływie 2 lat od daty popełnienia naruszenia przez Obwinioną zakazu prowadzenia działalności gospodarczej.

Rzecznik Dyscyplinarny wskazuje, iż Obwiniona prowadziła swoją działalność w okresie pracy w urzędzie od 1 października 2019 roku (data zatrudnienia Obwinionej na stanowisku głównego specjalisty) do 31 października 2021 roku (data zakończenia prowadzenia działalności gospodarczej), a nie jedynie w dniu 1 października 2019 roku. Działania Obwinionej rozciągały się zatem na cały powyższy okres, a nie jedynie na datę rozpoczęcia pracy na stanowisku głównego specjalisty w urzędzie. Przyjąć zatem należy, iż tak jak w przypadku czynu ciągłego, czas działania Obwinionej rozciąga się od pierwszego do ostatniego zachowania, a przedawnienie należy liczyć od daty zakończenia działania Obwinionej.

Z tych względów Rzecznik Dyscyplinarny wnosi na podstawie § 36 ust 1 pkt 2 rozporządzenia o zmianę orzeczenia komisji dyscyplinarnej i o uznanie Obwinionej winną zarzucanego jej czynu i za ten czyn wymierzenie kary dyscyplinarnej określonej w art. 114 ust. 2 pkt 1 ustawy tj. kary upomnienia.

W dokumentacji brak jakichkolwiek informacji na temat dokonanych przez komisję pierwszej instancji ustaleń, badania stopnia winy, oceny skutków czynu w tym zachowania się obwinionej oraz oceny materiału dowodowego.

Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej, po zapoznaniu się z materiałem dowodowym oraz po przeprowadzeniu rozprawy, zważyła, co następuje:

Zgodnie z § 34 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2009 r. w sprawie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w służbie cywilnej (Dz. U. nr 60, poz. 493) Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej (WKDSC) rozpatruje odwołanie od orzeczenia komisji dyscyplinarnej wydanego w I instancji, w granicach zarzutów podniesionych w odwołaniu.

Komisja I instancji za podstawę rozstrzygnięcia przyjęła art. 113 ust. 2 ustawy o służbie cywilnej, zgodnie z którym postępowanie dyscyplinarne nie może być wszczęte po upływie trzech miesięcy od dnia powzięcia przez dyrektora generalnego urzędu wiadomości o naruszeniu obowiązków członka korpusu służby cywilnej ani po upływie dwóch lat od popełnienia tego czynu.

Odnosząc się do zarzutu Rzecznika Dyscyplinarnego zawartego w Odwołaniu, który wskazuje na błędnie wyliczony termin przedawnienia karalności przez Komisję Dyscyplinarną I Instancji, należy wskazać, iż Komisja przy rozstrzyganiu tego zagadnienia powinna wziąć pod uwagę charakter tego czynu, odnieść się do definicji czynu trwałego, w stosunku do którego przyjmuje się w doktrynie, że termin przedawnienia jego karalności (a także termin przedawnienia możliwości wszczęcia

postępowania dyscyplinarnego), biegnie od ustania stanu bezprawnego.

Czyn stanowiący podstawę odpowiedzialności dyscyplinarnej rozpoczął się z dniem podjęcia zatrudnienia przez Obwinioną w urzędzie, a skończył wraz z dniem wyrejestrowania przez nią działalności. Zatem w przedmiotowej sprawie nie doszło do przedawnienia karalności (ani do naruszenia dwuletniego terminu do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, o jakim mowa w art.113 ust.2 ustawy o służbie cywilnej), na co wskazywała w uzasadnieniu swojego orzeczenia komisja I instancji, a to oznacza, że wydanie orzeczenia o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego z przytoczonych powodów było nieprawidłowe.

Dodatkowo wskazać należy, że w związku z wydaniem przez komisję I instancji orzeczenia o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego WKDSC nie ma możliwości merytorycznego rozpatrzenia sprawy pod kątem postawionych przez Rzecznika zarzutów, gdyż nie uczyniła tego Komisja I instancji. Takie działanie naruszyłoby zasadę dwuinstancyjności zgodnie z którą każda sprawa powinna być rozpatrzona w sposób wszechstronny i merytoryczny w 2 instancjach, co w niniejszej sprawie nie miało miejsca.

Jednakże, nie zwalnia to WKDSC z obowiązku wskazania na braki i uchybienia, które zostały popełnione w trakcie postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego.

W ocenie WKDSC, przekazany materiał dowodowy zawiera istotne braki, które powodują brak możliwości rzetelnego i pełnego ustalenia stanu faktycznego w niniejszej sprawie.

Przede wszystkim, uwagę WKDSC zwrócił fakt, iż w sprawie nie ustalono terminu powzięcia przez Dyrektora Generalnego wiadomości o popełnieniu deliktu dyscyplinarnego, przyjmując jak datę – datę pisma wystosowanego przez dyrektora generalnego do Obwinionej, wzywające do zawieszenia lub zamknięcia działalności gospodarczej.

W aktach nie ma żadnych informacji na temat ewentualnych starań, aby data ta była ustalana. Na rozprawie Rzecznik Dyscyplinarny również potwierdził, iż nie ustalano dokładnej daty, a przyjęto datę wystosowania pisma Przez Dyrektora Generalnego do Obwinionej.

Wskazać należy, że postępowanie dyscyplinarne nie może być wszczęte po upływie trzech miesięcy od dnia powzięcia przez dyrektora generalnego urzędu wiadomości o naruszeniu obowiązków członka korpusu służby cywilnej ani po upływie dwóch lat od popełnienia tego czynu.

Momentem powzięcia przez dyrektora generalnego wiadomości o naruszeniu obowiązków członka korpusu służby cywilnej może być otrzymanie informacji pisemnej, ustnej lub choćby anonimowej. Rzecznik dyscyplinarny prowadząc postępowanie wyjaśniające w sprawie powinien podjąć wszelkie możliwe działania, aby ustalić kiedy dokładnie dyrektor generalny urzędu dowiedział się o zarzucanym obwinionej czynie, a następnie obliczyć kiedy upływał trzymiesięczny termin na złożenie wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego. Dopiero bezsporne

ustalenie tej daty umożliwi ocenę czy sprawa będzie mogła być merytorycznie rozpatrzona.

W celu naprawienia tego uchybienia, Komisja dyscyplinarna I instancji powinna zwrócić Rzecznikowi Dyscyplinarnemu sprawę celem jej uzupełnienia poprzez rzetelne przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego, w szczególności z zachowaniem wymogów określonych w § 8 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2009 roku w sprawie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w służbie cywilnej.

Rzecznik Dyscyplinarny powinien również dokładnie określić czyn stanowiący naruszenie obowiązków zgodnie z § 11 ust. 2 pkt 2 ww. rozporządzenia.

W tym przypadku Rzecznik Dyscyplinarny we wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego nie określił konkretnego zarzutu, czasu i miejsca popełnienia czynu, nie wskazał naruszenia konkretnych przepisów ustawy o służbie cywilnej oraz nie wskazał na naruszenie obowiązków członka korpusu służby cywilnej, zaś zgodnie z § 11 ust. 2 cytowanego wyżej rozporządzenia, wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego powinien zawierać między innymi „dokładne określenie czynu stanowiącego naruszenie obowiązków członka korpusu służby cywilnej, czasu, miejsca, sposobu i okoliczności jego popełnienia oraz skutków z niego wynikających”. Komisja Dyscyplinarna I instancji również nie ujęła konkretnego zarzutu, czasu, miejsca popełnienia czynu ze wskazaniem na naruszenie obowiązków członka służby cywilnej. Nie zostało to sprecyzowane w sentencji orzeczenia, ani też w uzasadnieniu.

Ponadto, WKDSC stwierdziła w aktach sprawy brak wyводу o winie Obwinionej, stopniu winy w działaniach Obwinionej, skutkach czynów stanowiących naruszenie obowiązków członka korpusu służby cywilnej oraz zachowaniu się Obwinionej przed popełnieniem tych czynów i po jego popełnieniu.

Komisja Dyscyplinarna I instancji, zgodnie z § 30 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2009 roku w sprawie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w służbie cywilnej, wymierza karę biorąc pod uwagę stopień winy i rodzaj czynu stanowiącego naruszenie obowiązków członka korpusu służby cywilnej, jego skutki oraz zachowanie się po popełnieniu.

W ocenie WKDSC dokonanie takiej analizy jest szczególnie istotne w tej sprawie, gdyż na rozprawie Obwiniona podniosła, iż nie otrzymała pożądanej informacji, że nie może prowadzić działalności gospodarczej. Dopytywała się również pracodawcę w tej kwestii i nie otrzymała jednoznacznej odpowiedzi. Z kolei Rzecznik Dyscyplinarny w toku rozprawy przyznał, że w urzędzie prawdopodobnie nie funkcjonował w tym czasie żaden akt prawa wewnętrznego, konkretyzujący, które stanowiska służbowe, uznawane są za stanowiska zrównane pod względem płacowym ze stanowiskami kierowniczymi, a przez to objęte są zakazem prowadzenia działalności gospodarczej oraz obowiązkiem składania oświadczeń majątkowych. Istniał akt wewnętrzny (zarządzenie), który określał jedynie tryb pracy zespołu zajmującego się analizą oświadczeń majątkowych.

Przywoływana opinia radcy prawnego urzędu, D. G., z dnia 9 stycznia 2017 roku, zawiera jedynie wyjaśnienia, iż badanie czy dane stanowisko pod względem płacowym jest równorzędne pod względem płacowym ze stanowiskiem wskazanym w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne, należy dokonywać, porównując przedziały mnożników służących do ustalania wynagrodzenia członków korpusu służby cywilnej. W odniesieniu do stanowiska równorzędnego pod względem płacowym, powinna istnieć możliwość osiągnięcia wynagrodzenia porównywalnego do wynagrodzenia na stanowisku, z którym to stanowisko ma być równorzędne (górna wysokość mnożnika w porównywanych przedziałach nie może się zasadniczo różnić).

Rzecznik nie wykluczał także, że informacja e-mail, przypominająca o obowiązku złożenia oświadczenia majątkowego, generowana przez pracownika odpowiedzialnego za przyjmowanie oświadczeń majątkowych, mogła być wysyłana ogólnie do wszystkich pracowników, zamiast precyzyjnie jedynie do osób objętych obowiązkiem złożenia takiego oświadczenia majątkowego.

Niepożądane zachowanie mogło zatem nie być działaniem świadomym Obwinionej, zaś pracodawca nakładający określony obowiązek powinien poinformować jednoznacznie podwładnego o konieczności jego dopełnienia.

Dodatkowo, na rozprawie ustalono, iż z dniem 1 stycznia 2019 roku pracownicy wydziałów i działów monitoringu środowiska oraz laboratoriów wojewódzkich urzędów stali się pracownikami urzędu. H. K– Ł. zostało wyznaczone stanowisko z zakresem obowiązków dopiero z datą 1 października 2019 r. Kwestia ustalenia terminu zatrudnienia, powinna być również zbadana przez Rzecznika Dyscyplinarnego w trakcie postępowania wyjaśniającego, gdyż odnosi się do ustalenia momentu początkowego popełnienia deliktu dyscyplinarnego. Istotne jest również dodatkowo ustalenie obowiązków nałożonych na pracownika na konkretnym stanowisku, w tym skuteczne poinformowanie przez pracodawcę o konieczności składania oświadczeń majątkowych, a następnie egzekwowania tego obowiązku.

Oświadczenie majątkowe Obwinionej zostało przyjęte przez pracodawcę tylko jeden raz, w 2020 roku.

Natomiast zgodnie z przepisami, oświadczenie majątkowe należy złożyć zarówno przed objęciem stanowiska (które zobowiązuje do składania tego rodzaju oświadczeń) i w dniu jego opuszczenia oraz co roku do dnia 31 marca, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego. Tak stanowi art. 10 ustawy antykorupcyjnej, który to przepis wskazuje także na obowiązkową treść oświadczenia. W tym przypadku, pracodawca przy zatrudnianiu pracownika powinien poinformować o wymaganym obowiązku złożenia dokumentu. Sprawa ta wskazuje na możliwy wadliwy sposób informowania i nieskuteczność egzekwowania tego obowiązku przez pracodawcę, w efekcie czego Obwiniona mogła nieświadomie uchylać się od wypełnienia tego obowiązku.

Podnoszona przez Rzecznika Dyscyplinarnego na rozprawie okoliczność funkcjonowania tzw. karty obiegu, której treść miałaby wskazywać na obowiązek odbycia konsultacji z pracownikiem odpowiedzialnym za składanie oświadczeń majątkowych, została zanegowana przez Obwinioną. W ocenie WKDSC zasadne byłoby zbadanie zakresu jej funkcjonowania w zamiejscowych (regionalnych) jednostkach organizacyjnych urzędu.

Komisja Dyscyplinarna I Instancji powinna wyczerpująco zebrać materiał dowodowy w sprawie i na jego podstawie wyjaśnić wszystkie powyżej zarysowane wątpliwości a następnie dokonać oceny zebranego materiału i odnieść się do niego szczegółowo w uzasadnieniu. Opisany materiał dowodowy powinien stać się podstawą do rozstrzygnięcia, przypisującego adekwatny do zebranego materiału dowodowego stopień winy, będący z kolei podstawą do uznania Obwinionej winnej bądź nie zarzucanego jej czynu, a to w efekcie końcowym powinno stanowić ewentualną podstawę do wymierzenia jej odpowiedniej do stopnia winy kary.

Dodatkowo WKDSC wskazuje, iż orzeczenie powinno zostać prawidłowo podpisane, tj. zgodnie z brzmieniem § 32 ust. 3 rozporządzenia, członkowie składu orzekającego podpisują je zarówno pod uzasadnieniem, jak i sentencją orzeczenia.

Z powyższych względów WKDSC uznała, że jedynym możliwym rozstrzygnięciem w tej sprawie jest uchylenie wadliwego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W tym stanie faktycznym i prawnym, Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej postanowiła jak w sentencji.

Pouczenie:

Od niniejszego orzeczenia, jako niekończącego postępowanie w sprawie, odwołanie nie przysługuje.

Urszula Pawłowska - Rojek

Michał Frączkiewicz

Piotr Kobiela

Sławomir Majszyk

Dawid Pluta